

Папінко А. І.,
PhD, викладач кафедри транспорту і логістики,
Західноукраїнський національний університет

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАЧАННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗ

Управління ланцюгами постачання в умовах глобальних криз вимагає адаптації традиційних методів до нових викликів, що зумовлено нестабільністю ринків, геополітичними ризиками та іншими факторами. Інноваційні підходи до управління ланцюгами постачання, включаючи вдосконалення управлінського обліку, стають критично важливими для забезпечення стійкості і ефективності бізнес-процесів у таких умовах. Управлінський облік, у свою чергу, має грати ключову роль у підтримці та реалізації цих інноваційних стратегій.

Інтеграція нових технологій у систему управлінського обліку є важливим кроком для забезпечення прозорості і ефективності ланцюгів постачання. Використання таких технологій, як блокчейн, може значно покращити точність і достовірність даних про постачання, зменшити ризики шахрайства і забезпечити краще відстеження продуктів. Облік даних у реальному часі, завдяки інтеграції з блокчейном, дозволяє оперативно реагувати на зміни в ланцюгу постачання і приймати обґрунтовані рішення. «Технологія блокчейн забезпечує прозорість і відстежуваність, реєструючи кожну транзакцію у безпечний і невидозмінюваний спосіб. Це особливо важливо в таких галузях, як харчова і фармацевтична промисловості, в яких споживачі дедалі більше вимагають прозорості походження продуктів. Наприклад, платформа IBM Food Trust використовує блокчейн для відстеження шляху продуктів харчування від ферми до столу, вирішуючи при цьому проблеми, пов'язані з безпекою та автентичністю товарів» [1, С.96]. Впровадження систем аналітики великих даних (big data) дозволяє удосконалити процеси управлінського обліку, надаючи глибші інсайти в ефективність постачання та логістики. Аналіз великих обсягів даних допомагає виявити тренди, прогнозувати

потреби і оцінювати ризики, що є особливо важливим у кризових ситуаціях. Це сприяє більш точному плануванню та управлінню запасами, що дозволяє знижувати витрати і підвищувати оперативність [2].

Системи управління ланцюгами постачання повинні бути адаптовані до умов глобальних криз шляхом впровадження гнучких і адаптивних стратегій. Використання сценарного аналізу в управлінському обліку допомагає прогнозувати різні можливі кризи і розробляти план дій для кожного з можливих сценаріїв [3]. Це дозволяє зменшити вплив негативних факторів і забезпечити безперервність постачання. Важливим аспектом є управління ризиками в умовах глобальних криз. Впровадження інноваційних методів оцінки і моніторингу ризиків у управлінському обліку допомагає виявляти потенційні загрози на ранніх етапах і розробляти стратегії для їх мінімізації. Це включає в себе аналіз ризиків, пов'язаних із постачальниками, змінами в ринкових умовах та геополітичними подіями.

Інтеграція концепцій сталого розвитку та соціальної відповідальності в управлінський облік ланцюгів постачання допомагає забезпечити не лише економічну, але й екологічну та соціальну стійкість. Це включає в себе облік екологічних витрат, соціальних ініціатив та дотримання етичних норм. Компанії, що активно впроваджують ці концепції, здатні зменшити негативний вплив на довкілля і підвищити свою репутацію серед споживачів.

Важливо звернути увагу на вартість інформації в системі обліку та управління ланцюгами постачання, що відіграє вирішальну роль у забезпеченні ефективності всіх етапів, від закупівлі сировини до доставки кінцевому споживачеві. У сучасних умовах глобалізації та інтеграції бізнес-процесів важливою стає не тільки точність та своєчасність інформації, а й її релевантність для оптимізації логістичних процесів [4]. Визначення вартості інформації в управлінні ланцюгами постачання полягає у здатності компанії збалансувати витрати на збір та обробку даних із вигодами від підвищення ефективності роботи ланцюга. Вартість інформації в управлінні ланцюгами постачання слід розглядати з двох аспектів: економічного та операційного. Економічний аспект стосується витрат на технології та системи, які збирають і аналізують інформацію, зокрема

системи управління складом (WMS), системи управління перевезеннями (TMS) та інші рішення для автоматизації процесів. Операційний аспект включає в себе якість інформації, її своєчасність та точність, що є критичними для прийняття рішень щодо запасів, транспортування та прогнозування попиту. Вартість інформації в управлінні ланцюгами постачання визначається не лише прямими витратами на її отримання та обробку, а й тим, наскільки ця інформація сприяє скороченню витрат та покращенню операційної ефективності [5]. Якісна інформація в ланцюгах постачання дає змогу компаніям краще прогнозувати попит, оптимізувати запаси та підвищувати рівень координації між усіма учасниками ланцюга, що є критичним для успіху на сучасному ринку.

Таким чином, інноваційні підходи до управління ланцюгами постачання в умовах глобальних криз потребують інтеграції нових технологій, аналітики великих даних, адаптивних стратегій і управління ризиками. Важливо також включати аспекти сталого розвитку та соціальної відповідальності в управлінський облік для забезпечення комплексної стійкості ланцюгів постачання. Подальші дослідження в цій галузі можуть зосередитися на удосконаленні методів обліку і моніторингу в умовах швидких змін і глобальних викликів.

Література

1. Сандул М. Трансформаційні фактори розвитку глобальних ланцюгів постачання. *Міжнародна економічна політика*. 2023. № 1 (38). С. 78-102
2. Сучасні проблеми розвитку системи обліку в Україні : монографія; за ред. М. С. Пушкаря. Тернопіль : Економічна думка, 2010. 268 с.
3. Семанюк В. Інформаційні ресурси підприємства: обліково-теоретичний аспект. *Вісник Львівської комерційної академії*. Львів, 2011. Вип. 35. С. 319-322.
4. Семанюк В. Облік для стратегічного управління: проблеми теоретичної концептуалізації. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. *Вісник НУ «Львівська політехніка»*. № 722. Львів, 2012. С. 236-241.
5. Semaniuk V., Shpak V., Papinko A. Estimation of the Information Efficiency of the Accounting System. 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT), Deggendorf, Germany, 2021, pp. 437-440.